Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за Неї

Декалог українського націоналіста

Конгрес **У**країнських **Н**аціоналістів

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net 26 квітня - 2 травня 2005 року № 16 (76)

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

У неділю це християнське вітання, що сягає глибин тисячоліть, вже вкотре пролунає всією Україною, наповнить наші серця невимовною радістю, вірою в перемогу добра над кривдою, правди над фарисейством, духу над матерією.

Ми в передчутті великого свята релігійного і національного - Український Великдень іде! Нація піднімається з колін! Нація прагне стати господарем на своїй землі, жити в мирі, достатку, злагоді та любові до ближнього. Про це мріяли і за це боролись покоління українців. І так буде!

Усіх Господніх ласк від імені Конгресу Українських Націоналістів я бажаю кожній українській родині, кожному громадянину України.

Сьогодні, після перемоги Помаранчевої революції, після обрання Президентом України Віктора Ющенка, ми, як ніколи раніше, сповнені вірою в торжество Господньої сили і любові до нас. У молитві дякуємо Йому, бо знаємо:

Христос Воскрес – Воскресне Україна!

Олексій Івченко,
голова Конгресу Українських Націоналістів

Анатолій ПОГРІБНИЙ,
професор, секретар НСПУ,
член редколегії газети „Нація і держава"

ДОКИ?

І знову мовне збурення. Цього разу з того приводу, що від держсекретаря країни до Кабінету Міністрів надійшов документ (його копії з блискавичною швидкістю розповсюдилися по всій Україні), що має назву "Про захист прав громадян на використання російської мови та мов інших національностей України".

З рук у руки передають і папір, яким 16 березня наш Прем'єр-міністр відреагувала: проект указу Президента адресовано нею кільком міністрам (як-от: юстиції, освіти та науки, праці та соціальної політики) для вироблення ними – "у тижневий термін" – "узгоджених пропозицій та висновків".

Яких конкретніше матерій стосується цей документ? Ось яких. Передбачено, щоб "у двотижневий термін" Кабмін подав перелік тих населених пунктів країни, на територіях яких "при наданні інформації на запити громадян поряд з державною мовою застосовується російська або мови інших національностей України у місцях їх компактного проживання". Ще зазначено, що громадянам гарантовано, що посадовці у спілкуванні з ними будуть зобов'язані давати відповіді "по суті звернення російською мовою або мовами інших національностей", а вже для того, щоб працівники органів виконавчої влади та місцевого самоврядування гарантовано знали ці мови, необхідність володіння ними передбачено "внести до професійно-кваліфікаційних характеристик державних службовців".

Власне, це і все, що містить цей ураз розтаємничений документ. Лише три пункти, але скільки запитань!

По-перше. Хіба відома кожному друга частина 10-ї статті Основного закону країни не гарантує – і то достатньо повно – захист і використання російської та інших мов?

По-друге. За якими критерієм мають складати отой Перелік (з великої літери! – так у документі) населених пунктів? Відповідно до офіційних даних останнього перепису населення (2001-й рік) чи з врахуванням, скажімо, крім етнічних росіян, і тих зросійщених наших краян, котрі вважають, що й вони теж спілкуються "по-руськи"?

По-третє. Що означають місця "компактного проживання"? Ось ті ж етнічні росіяни. Якщо, скажімо, у Донецьку та в Криму (це, в основному, й усе з великих міст та з регіонів України) їх кількість перевищує – за переписом – п'ятдесят відсотків населення, то, поза сумнівами, це – компактне проживання, супроти чого годі мати заперечення. Але ось ситуація з Києвом, де з 2666 тисяч населення етнічних росіян нараховується 426 тисяч, або 16 відсотків, – це проживання компактне чи ні? Доведіть, що не компактне. А тих десятків тисяч росіян, які живуть у Львові, хіба не є достатньо, щоби стверджувати і їхнє компактне проживання? Та й навіть тисяча чи кілька сотень неукраїнського етносу у якомусь поселенні чи то Галичини, чи іншого краю держави – це (надто з точки зору прав людини, про які, відірвавши їх від прав нації, завжди знайдеться немало охочих нагадати) хіба не компактність?

Ось так розмірковуючи, милі панове, не можемо не прийти до висновку, що фактично геть вся Україна і має потрактовуватися як територія, на якій та ж російська мова повинна використовуватися в офіційному спілкуванні. Може, насправді, це і є вона – дещо завуальована, але вельми далекосяжна істинна мета документу?

Але таке сконстатувавши, як не сказати: приїхали! До чого? Та все до тієї ж двомовності, волання з приводу якої давно вже набили нам оскому.

Втім, повернемося до цього згодом, а поки що як не зауважити крайньої недостатності, розмитості, ба й просто хибності отого критерію компактного проживання. Усе бо впирається у відповідь на елементарне запитання: ми хочемо будувати національну державу українського народу, у якій й етнічним українцям, і всім етнічним неукраїнцям, а в сенсі політичному – всім українцям, узятим разом, було б вільно та комфортно, чи такої змоги для титульної нації не хочемо відкрити?

Згодьмося, що від наявності чіткої позиції стосовно цього і залежать орієнтири мовного будівництва в Україні. В іншому разі оте і маємо – замість непослабної уваги до державної мови, яка, як то всюди є по світу, зміцнювала б, цементувала країну, ось ця вправа на тему створення Переліку міст; замість задоволення конкретної потреби тієї або іншої національної меншини, скажімо, на відкриття своєї школи у таки конкретному місті чи селі (найчастіше на сході та на півдні України цією "меншиною" посплль виявляються українці), – мудрації на тему компактності...

Агов, галичани і всі інші, котрі запам'ятали, що навіть Ленін промовлявся проти обов'язковості вивчення російської мови і, отже, не вчили її упродовж цих років незалежності, – тепер, якщо хочете зберегти або дістати якусь державну посаду, хутенько вчіть, удосконалюйте її. Проект указу до цього зобов'язує...

Хтось запитає: чому згадую лише російську мову, у той час як документ спрямовано на захист мов й інших етносів? А тому, відповім, що не дурімо ані самі себе, ані іншим не даймо себе обдурити: права нацменшин, в т. ч. найнечисленніших, так тривко (зразково!) у нас захищені, що знаменитий наш кінорежисер Юрій Іллєнко недавно у заздрощах вигукнув: "Пане Президенте! Запишіть мене в нацменшини! Я теж хочу жити в Україні повноправним жителем!". Чи почутий був цей зойк?..

Отже, як не підходь, а кожна і буква, й титла цього документу насправді підверстана під захист лише однієї мови – російської, "ущемльонность" якої стала, слід вважати, вже просто не до витерпу. Якщо ж ще точніше визначати суть проекту, то я сказав би, що спрямований він не на захист прав громадян на використання російської мови, яка проникла в Україні вже й у щонайменші шпарини, а на захист прав і росіян, і всіх інших, хто цього волів би, загалом не володіти та не послуговуватися в Україні державною українською мовою.

4

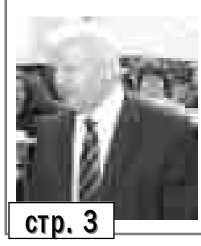
ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

Ми не можемо просити вибачення в тих, хто воював проти незалежності колись і ненавидить її тепер...

стр. 2

ВОВК В ОВЕЧІЙ ШКУРІ

Людина, яка посягає на святе - на рідну мову, не може бути ні патріотом, ні моральним взірцем нації.

стр. 3

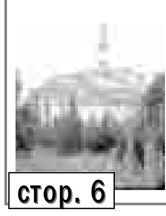
ДОСИТЬ ЗНУЩАТИСЯ З СЕЛЯН!

Прес-конференція Конгресу Українських Націоналістів

стр. 5

НЕЗАГОЙНА РАНА УКРАЇНИ

Зверхнє поводження людини з природою повертається до неї бумерангом - страшною бідою, як аварія на ЧАЕС.

стор. 6

Автобіографічний нарис Слави Стецько

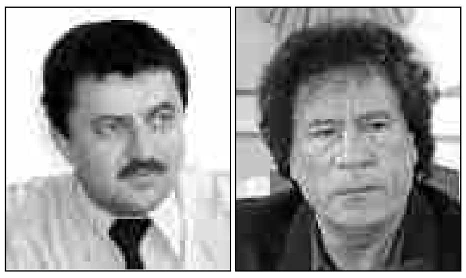
"...ХАЙ ЗАБУДЕТЬСЯ МОЄ ІМ'Я, АЛЕ ХАЙ ЖИВЕ ВІЧНО УКРАЇНА"

стор. 8

ВАЖЛИВО

Олексій Івченко і Муаммар Каддафі домовляються про співробітництво

"Нафтогаз України" братиме участь у новому тендері на освоєння 44 нафтогазових блоків у Лівії, який відбудеться 1 травня 2005 року. Про це поінформував лівійську сторону в Тріполі голова правління НАК Олексій Івченко на переговорах, які відбулися під час візиту 17-18 квітня української делегації до Соціалістичної Народної Арабської Лівійської Джамахірії.

Як повідомили в прес-центрі НАК, в ході візиту Олексій Івченко провів ряд зустрічей з вищими посадовими особами Лівії - лідером Лівійської революції Муаммаром Каддафі, прем'єр-міністром Шокрі Ганемом та першим віце-прем'єр-міністром Аль-Багдаді Алі Аль-Махмуді. Результати, отримані під час цих зустрічей, засвідчують, що партнерські стосунки між Україною та Лівією в нафтогазовій галузі виходять на новий рівень. Зокрема в розмові з Олексієм Івченком Муаммар Каддафі зазначив, що в питаннях співпраці з Україною в нього немає жодних застережень.

Українська сторона висловила сподівання, що уряд Лівії найближчим часом ратифікує Угоду про розподіл продукції, підписану 10 жовтня 2004 року в Тріполі між НАК "Нафтогаз України" та Національною нафтовою компанією (National Oil Company) Лівії. Це дасть можливість українській стороні відразу після ратифікації розпочати геологорозвідувальні роботи на території Лівії. Олексій Івченко заявив, що геологорозвідка здійснюватиметься одночасно на всіх чотирьох нафтогазоносних блоках, освоєння яких передбачене угодою.

У ході переговорів лівійська сторона висловила зацікавленість пропозицією "Нафтогазу" щодо будівництва на території Лівії газо- та нафтопроводів, а також підземних сховищ природного газу.

НАК "Нафтогаз України" формує бюджет

Якщо 2004 р. „Нафтогаз" перерахував до бюджету податків на загальну суму 4 млрд. 100 млн. грн., то згідно з фінансовим планом, затвердженим минулої суботи цього року, команда О. Івченка перерахує до бюджету 8 млрд. 725 млн. грн. Також уряд розраховує, що чистий прибуток НАК 2005 р. становитиме 1 млрд. 600 млн. грн. Тобто бюджет додатково отримає 6 млрд. 600 млн. грн. Ці суми корінним чином впливають на дохідну частину бюджету, зазначила Прем'єр-міністр Ю. Тимошенко. Вона також відзначила, що колишній голова „Нафтогазу" Ю. Бойко „недаремно б'ється в істериках на прес-конференціях, тому що відчуває: за те, що держава 2003-2004 рр. недотримала 6,5 млрд. грн., комусь однозначно доведеться відповідати".

Обрано нового Папу Римського

Верховним Понтифіком став представник Німеччини, 78-річний кардинал Баварський Йозеф Натцингер, який узяв ім'я Бенедикт XVI. Президент України надіслав вітальну телеграму новообраному Папі.

Крок до примирення

23 квітня в Центральному Будинку офіцерів України відбувся круглий стіл "Примирення українських вояків - ветеранів Другої світової війни, які воювали в арміях різних держав - ключ до консолідації суспільства". Його учасники звернулися до Президента України з пропозицією видати указ про визнання всіх борців українського національно-визвольного руху 20-50-х рр. XX століття учасниками боротьби за державну незалежність України та доручити уряду підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України проект відповідного закону з передбаченням належних соціальних гарантій.

Посівна – критерій оцінки керівника

Успіхи чи невдачі при проведенні посівної кампанії великою мірою залежать від діяльності керівників обласних і районних адміністрацій, наголосила Прем'єр-міністр Тимошенко Вона зазначила, що доручила до 10 травня завершити посівну, а також упродовж 6 днів створити в необхідному обсязі спеціальні торгові місця - "виробник-ринок", де зможуть реалізовувати продукцію безпосередньо виробники.

Що відбувається з гривнею?

Голова НБУ В. Стельмах, коментуючи 10-відсоткове посилення національної грошової одиниці, зазначив, що для цього є економічні основи, перш за все, надзвичайно високі темпи при низькому ВВП, а також наявність серйозної диспропорції експортних цін по відношенню до внутрішніх. Занижений курс гривні негативно впливає на інвестиції. Від посилення курсу гривні наше населення тільки виграє, це призведе до скорочення безробіття, додав він. Скоро відчуємо...

"Нафтогаз" отримав перший транш німецького кредиту

21 квітня підписано кредитний договір між НАК "Нафтогаз України" та Дойче Банк АГ про отримання першого траншу кредиту в розмірі 300 млн. доларів США в рамках угоди про фінансування, укладеної між сторонами 8 березня 2004 року. Підписи під угодою поставили: з українського боку - голова правління НАК "Нафтогаз України" Олексій Івченко, з німецького – голова представництва Дойче Банк АГ в Україні Олександр Базаров. НАК "Нафтогаз України" планує використати кредитні кошти для фінансування загальних корпоративних завдань, в тому числі й для диверсифікації кредитного портфеля компанії та його здешевлення.

Ціни на пальне будуть стабільними

Міністерство економіки, яке встановило до 1 травня граничний рівень оптово-відпускних цін на дизельне пальне й бензин, що реалізуються на внутрішньому ринку, продовжило таке обмеження до 1 червня.

Ініціативи Президента

Виступаючи на саміті ГУУАМ у Кишиневі, В. Ющенко закликав створити на базі об'єднання міжнародну регіональну організацію зі своїм офісом, секретаріатом і планом дій. Філософія організації, на його думку, повинна базуватися на трьох принципах: демократія, економічний розвиток, безпека.

За матеріалами інформагентств та наших кореспондентів

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

з приводу закликів до примирення вояків ОУН-УПА з ветеранами Совєтської армії до 60-річчя Перемоги

ВИСОКОПОВАЖНИЙ ПАНЕ ПРЕЗИДЕНТЕ!

«Пережита історія стає шляхом до свободи», - казав Великий Папа Іван Павло II. Але історія справжня, без фальші. Ми, ветерани ОУН-УПА, люди похилого віку з гідністю прожили відміряні нам роки. За спиною - збройна боротьба за волю України, камери смерті, тюрми і табори. Як казав Т. Шевченко про свою долю, «Ми не лукавили з тобою, ми чесно йшли, у нас нема зерна неправди за собою».

Скажіть, будь ласка, з ким ми маємо примирюватись? Із ветеранами Совєтської армії? Але ж ми не воювали з ними. УПА була створена 14 жовтня 1942 року для боротьби з німецькими окупантами, і коли гітлерівські дивізії рвалися до Сталінграда ніхто не знав, чия буде перемога.

На Нюрнберзькому процесі 1945 - 1946 рр., коли совєтська офіційна делегація на чолі з прокурором Руденком домагалася притягнути до судової відповідальності керівників ОУН і УПА, американський суддя Лоуренс усі її звинувачення відкинув як безпідставні, зіславшись на десятки незаперечних документів, які спростовували співпрацю українського руху Опору з німцями. Таке рішення виніс Міжнародний суд.

А 24 січня 1995 року Європейська Конфедерація Комбатантів, визнана Радою Європи з дорадчим голосом, прийняла Всеукраїнське Братство вояків ОУН-УПА в свої члени. Отже, Європа і світ давно визнали УПА воюючою стороною в Другій світовій війні. За оцінкою тодішніх високих військовиків, ні французький Резистанс, ні групи грецької ЕЛАС, ні навіть регулярна армія Тіто не могли зрівнятися з тією жертовністю та високою організованістю, що їх проявляли вояки УПА. Вони не мали за собою державних структур, жодної зовнішньої підтримки, проте билися до останнього. Дуже високу оцінку УПА дав генерал де Голь. У серпні 1944 року в Рамбуйє він сказав: «Як би я мав таку армію, яку має ОУН, то німецький чобіт не топтав би французької землі».

Визнали визвольну боротьбу ОУН-УПА і шість областей західного регіону України, а Верховна Рада, Президент і уряд ще повинні сказати своє слово!..

Тисячі символічних і справжніх могил висипано людьми за час незалежності, споруджено десятки пам'ятників, створено сотні пісень, десятки книжок, фільмів - все це без державного фінансування - такий внесок українського народу в пошану і благословенну пам'ять Української Повстанської Армії, в пошану і визнання всіх учасників національно-визвольної боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу.

То з ким ми маємо примирюватися? Хіба з тими відгодованими НКВДистами, дивізії яких охороняли табори, коли Совєтська армія спливала кров'ю під Сталінградом? Чи з тими, хто закопував напівживих по 500 чоловік в Дем'янових Лазах, хто січкарнею різав пальці своїм жертвам у Галичі, чи з тими, хто сотнями тисяч депортував український народ на Сибір, чи з тими, хто в складі провокативних спецгруп НКВД глумився над місцевим населенням, щоб викликати гнів народу проти УПА, а тепер має статус «Учасник бойових дій»?

ПАНЕ ПРЕЗИДЕНТЕ!

Примирюватись можуть лише однакові в моральному становищі. Ми пригноблені соціально, понищені в тюрмах, зранені й скалічені в боротьбі, живетімо на жебрацьку пенсію, але щасливі, що бачимо незалежну Україну, - ми не можемо просити вибачення в тих, хто воював проти незалежності колись і ненавидить її тепер, але при цьому має персональні пенсії, шпиталі, урядові привілеї і всіляку урядову підтримку.

Нас хвилює ще й те, що хоч сталінізм і засуджений, а гласність частково відкрила правду, одначе всі архівні документи про визвольні змагання українського народу навіть в незалежній Україні недоступні.

ПАНЕ ПРЕЗИДЕНТЕ!

Дайте можливість відкрити архіви КПРС і КДБ хоча б 30-річної давності, дайте доступ вченим до інформації! Спростуйте міфи, які отруїли свідомість багатьох українців. Відкрийте правду про замордованих під Базаром і Крутами, про організацію голодоморів і знищення еліти української нації, правду про потоптану честь і спотворене минуле. Правду про тих, хто намагався вбити Вас і Ваших соратників та потопити в крові Помаранчеву революцію.

Оце і буде примирення - Правда примирить нас усіх.

ХАЙ ВАМ БОГ ДОПОМАГАЄ!
СЛАВА УКРАЇНІ І ЇЇ ГЕРОЯМ!

Михайло Зеленчук, голова;
Петро Косюк, секретар;
ветерани Всеукраїнського Братства ОУН-УПА

ПИШЕ ГРИНЬ З ГОРБАТОГО ПОТОКУ

Вітаю Вас, пане редакторе!

Казав Кучма перед фінішем, що йому буде цікаво подивитися збоку, як Україна виглядатиме без Кучми. Поїхав дивитися аж із Карлових Вар, де за добу платив $ 1000 - доробився на президентстві. А що ж бачив збоку? Все хо'кей, як каже наш учитель фізкультури. Екс-президентські пільги призначили солідні - не те, що Кравчукові. Правда, потім зняли. Плювати - не на бідного натрапили. Головне, що Кучма збоку, а його ідеї живуть! І житимуть, бо ідеї діють не самі, а через вчинки людей, як говорили у вечірньому університеті марксизму-ленінізму, куди Кучма приходив перевіряти явку слухачів з керованої ним парторганізації. Он знову задумали запровадити указом президента державність чи то офіційність російської мови. Правильно задумали, бо українська вже так притиснула російську, що та, бідна, дихнути не може. Уявляєте: вже понад 10% газет і стільки ж телепередач в Україні виходять по-українському. У Донецьку ледве вдалося задушити українську школу. Живучий же той український націоналізм! Як у таких умовах терпіти бездержавність російської мови в Україні?

Майбутній президент обіцяв відібрати в олігархів незаконно приватизовані заводи, фабрики й інше добро. "Злодії сидітимуть у тюрмах! А тепер його радники Нємцов, Пасхавер й інші мудрі люди кажуть: не робіть того, Андрійовичу, бо зіпсуєте інвестиційний клімат у країні, її імідж, дестабілізуєте стабільність. Що з воза впало, те пропало. Самі знаєте, дурні люди мільярди вкрасти не зуміли б, а з розумними краще не заходитися. А те, що Ви обіцяли, так у тому нема нічого поганого. Ви господар не тільки країни, але й слова. А господар може дати, може взяти. Крім того, багаті з багатими знаються у цілому світі. Вони володіють не лише грошима, а й ЗМІ, судами, адвокатами, депутатами і т.д. Та й самі не без того, аби десь когось нагріти на кілька мільйонів або й мільярдів. Он що, для прикладу, про Сороса пишуть. Інші теж не кращі. Пам'ятаєте, як Марк Твен на світському вечорі сказав якомусь багатієві: "Перший раз бачу мільйонера, що тримає руки у власних кишенях!". Усякі злі люди говорять, що Кучма набув за роки президентства 8 мільярдів доларів і що Пінчук, як одружився з президентською донькою, збільшив своє багатство вчетверо. Люди мають погану звичку рахувати гроші в чужих кишенях. Ющенко - людина порядна і такого собі не дозволить. Так що злодіям можна відпочивати спокійно. Кучма не якийсь там Бакай, що кудись зник з України. Дрібнота: ні вкрасти, ні сховати.

Отаке говорили учені туристи за самогоном у нашому барі "Під оборогом". Слова, якими вони присмачували свою мову і які у нас до "воссоєдінєнія" не вживалися, тут викинено. Учених питалися, чому газети пишуть, що, як держава відбере в олігархів украдене ними, то в Україну не підуть інвестиції. Невже інвесторам краще мати справу зі злодіями? Чи, може, ті інвестиції - теж крадені гроші? Учені не відповіли. Казали, що без півлітра в цьому не розібратись, а вони вже трилітровий слоїк випили.

То, може, Ви, пане редакторе, знаєте відповідь?

З пошануванням
Гринь Волохатий

нація і держава
26.04 – 2.05. 2005 р.

ПУТІН ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ МОВОЮ ГІТЛЕРА?

Перебуваючи в місті Ганновер (Німеччина), російський президент Путін зробив публічні заяви, від яких розгубилося навіть звичне до російських витівок міністерство закордонних справ України.

Путін сказав, що у випадку приєднання України до Шенгенської зони (що об'єднує країни ЄС і забезпечує режим вільних поїздок громадян країн Європейського Союзу по всій території об'єднаної Європи), в Україні залишиться 17% російського населення і це означатиме роз'єднання російського народу, як це було зі Східною і Західною Німеччиною.

Тут Путін засвідчив свої справжні настрої і переконання. По-перше, він не вважає українців народом, незалежною нацією. По-друге, громадян України російського походження він трактує як своїх підданих. По-третє, він не вважає Україну самостійною державою, а лише частиною (західною?) Росії.

Зрештою, Путін вдався до специфічної лексики, назвавши росіян „роз'єднаним" народом. Це давня імперська формула, що всі люди спільного етнічного походження мають жити в одній державі. Така формула дає привід для територіальних претензій і агресії проти інших країн. Якщо її дотримуватися, то в міжнародних відносинах пануватиме хаос і війна всіх проти всіх, адже більшість народів світу може бути названа „роз'єднаними", а ідеалу єдиного народу, що майже цілком живе на теренах своєї держави, відповідають хіба що японці (але не зовсім). Чому не називають „роз'єднаним" народом французів, незважаючи на наявність канадської провінції Квебек? Ірландців за межами Ірландії живе щонайменше у п'ять разів більше ніж на батьківщині. Це ж стосується вірменів і греків. Дуже багато поляків, чехів, іспанців, італійців, китайців, арабів, турків живуть далеко від рідної землі. А українці – „нашого цвіту по всьому світу"? І лише росіяни чомусь виявляються „роз'єднаним" народом... А що буде, коли почати ці народи з'єднувати? Ось, наприклад, як з'єднати угорців, які, крім Угорщини, проживають на теренах ще кількох держав? Є угорські регіони в Словаччині, Румунії, Сербії, Австрії, Україні. Це ж треба наново перекроїти усю політичну мапу Європи!

Сербський диктатор Милошевич спробував об'єднати всіх сербів і створити „Велику Сербію", але це закінчилося етнічною війною на Балканах і міжнародною ізоляцією Белграда, не кажучи вже про втрату провінції Косово.

Є чимало, за термінологією Путіна, „роз'єднаних" народів у Росії. Зокрема лезгини, одна частина яких живе в Росії, в Дагестані, а друга – в Азербайджані. Але щось не чутно було пропозицій Москви возз'єднати цей народ і приєднати південний Дагестан до Азербайджана. На півночі Росії живуть карели - народ дуже близький до фінів. Після російсько-фінської війни 1939-1940 рр. чимало карелів покинули територію Карелії, що потрапила під владу Москви, і втекли до Фінляндії. Проте Росія і досі не збирається повертати Карелію законному власнику, щоб возз'єднати карельський народ.

Такі „роз'єднані" народи є вздовж усього російського кордону. Але лідери цивілізованих, демократичних держав не дозволяють собі вживати реваншистське поняття „роз'єднаний" народ.

Найвідомішим політиком, який залюбки використовував карту „роз'єднаного" народу, був Адольф Гітлер. До речі, німці справді на той час були „роз'єднаним" народом, адже крім Німеччини мільйони німців жили у Польщі, Чехії, Угорщині, Румунії, Югославії, Італії, Франції, Естонії, Латвії, Литві, СРСР, США, Канаді, Аргентині, Бразилії, Чилі. Фюрер спробував об'єднати „роз'єднаних" німців у єдиний Фатерлянд. Результат ми знаємо. Але здається, що німецький фюрер нині має наступника, фюрера російського. Європа може не помітити відродження жахливої фашистської імперії біля своїх східних кордонів. Її рятує те, що Росія Путіна ще слабка. Однак коли вона посилиться, вживати заходів може бути вже запізно.

Навіть якщо всі етнічні росіяни в Україні зовсім не хочуть до Європи (що дуже сумнівно), то в будь-якому випадку 17% населення не можуть диктувати нації, що їй робити і чого їй не робити.

А Європейський Союз, перш ніж капітулювати перед російською нафтою і газом, мав би подумати, чим це може для нього закінчитися, якщо розвиток Росії піде за найгіршим, себто звичайним для цієї країни сценарієм.

Мирослав Плай

ВОВК В ОВЕЧІЙ ШКУРІ

Душа криком кричить, розум не хоче сприймати того, що уродженець української глибинки, українець Олександр Мороз - депутат Верховної Ради України, який вважає себе державником і захисником української нації, подав законопроект про надання російській мові статусу офіційної. За які ж такі заслуги ця мова має вивищуватись серед мов понад сотні національних меншин, які населяють Україну? Хіба лише за те, що протягом сторіч її застосовувала Російська імперія для пригнічення і викорінення української мови разом з українцями. Згадаймо царські укази та більшовицькі постанови. Згадаймо голодомор 1933 року... і Постишева у вишиванці...

Чомусь багатонаціональна Росія надала статус офіційної лише одній мові - російській, Німеччина - німецькій і т.п. Навіть різнонаціональна Америка має одну офіційну мову - англійську. А Морозу подай в Україні двомовність. Хочеться збагнути цього амбітного „совка". Адже, судячи з його віку, він добре знає, як українська сільська молодь тікала до міст і містечок зі своєю рідною мовою і мусила там її плюндрувати. Нехай пригадає цей політик, скільки батькам коштували ті "довідки" замість паспортів... Може, жадоба влади і відбила йому пам'ять, але люди це добре пам'ятають. Не даремно згідно з переписом 2001 р. рідною мовою назвали українську понад 70% громадян України.

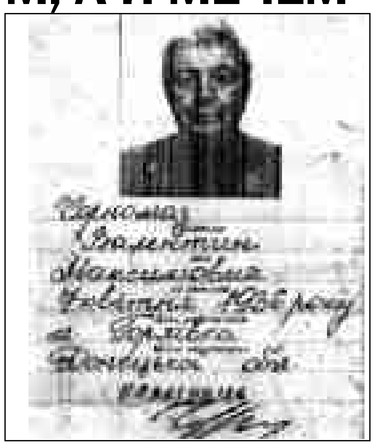
На обрії замаячили парламентські вибори, - о, як потрібно побільше електорату! Жаба владних амбіцій не дає Морозу спокою.

Поки Президент та уряд спрямовують свої зусилля на те, щоб очистити "авгієві конюшні" після шаленого керівництва кучмо-януковичів, хоч і тихцем, але наш "справжній" державник О.М. спритно відвідав Москву, порадився там та підписав договір між СПУ, яку він очолює, та російською проурядовою партією "Родіна". Виявляється, що ідейне підґрунтя обох партій однакове(?). Пригадаймо недавні події на Азовському морі, наш острів Тузлу й активні висловлювання лідера партії "Родіна" Рогозіна про те, що Азовське море, Тузла і Крим - землі російські, його заклики в пресі про надання російській мові в Україні статусу офіційної, а українцям - подвійного громадянства... Подвійний душі - люба подвійність.

Допоки ж це українців, тих, хто любить землю, на якій живе, вболіває за її процвітання, будуть використовувати в своїх меркантильних інтересах різні вовки в овечій шкурі? Невже ми й досі не навчені, що людина, яка посягає на святе - на рідну мову, не може бути ні патріотом, ні моральним взірцем нації. Про це волає здоровий глузд. Будьмо пильними: оцінюймо людей за їхнім чином. Одначе шкода українця, якого жадоба влади зносить на манівці...

О. Онищенко, м. Боярка,

НЕ ТІЛЬКИ ПЕРОМ, А Й МЕЧЕМ

У вашій газеті за 1-21 березня 2005 р. прочитав статтю „Поверніть в паспорт графу національність!" Хочу поділитися і своїм досвідом. Коли я отримав новий паспорт, того ж дня сам написав у ньому, що я - українець.

Христопродавці Кравчук та Кучма і до них подібні нелюди знищили господарську і військову міць нашої неньки-України, але їм цього було замало - замахнулися ще й на національність. Тому тепер українці повинні вписувати в документи своє національне ім'я не тільки кульковими ручками, але, якщо треба, то й мечем. До цього нас зобов'язує наша тяжка історія. За час існування людства на планеті Земля тільки росіяни вжили таку страшну зброю проти свого „меншого братика", як голодомор. Навіть морок середньовіччя з його гільйотинами не знав такого страхіття. Найцнотливіша жіночка в світі, мешканка житниці Європи - українка була доведена голодом до того, що з'їла свою дитину. Такої кари немає навіть в пеклі на тому світі. А росіяни на чолі з кагановичами цей страхітливий акт знищення в людині всього людського здійснили в центрі Європи.

Я ніколи не вірив комуністам, і цим щасливий. Бо я – українець, якого вони завжди прагнули знищити.

Валентин Чорномаз, м. Суми

СВОБОДА СЛОВА БЕЗ... СОВІСТІ?

Нинішня так звана „опозиція" репетує з усіх телеканалів України про „утиски" свободи слова. Це кумедно, і лише цілковитий брак почуття гумору заважає новітнім „опозиціонерам" зрозуміти, що вони самі спростовують власний галас. Окупувавши майже всі екрани, всілякі шуфричі та тараси чорноволи кричать, що перебувають в інформаційній блокаді.

Представників „Партії регіонів", СДПУ(о) можна побачити навіть на „провладних" телеканалах частіше, ніж Віктора Ющенка. Звичайно, в будь-якій демократичній країні дають висловитися опозиції, щоб народ знав, що є якась інша точка зору. Але те, що нині відбувається у нас, це вже занадто. Інколи хочеться запитати: то хто ж в Україні перебуває в опозиції, часом не влада, думку котрої почути важче, ніж її опонентів? Крім того, чому я, пересічний українець, який чесно стояв на Майдані, мушу й тепер „бігати" з каналу на канал, щоб позбутися неодмінних пик, від яких мене нудило ще за режиму Кучми? Їхні „ідеї" мені давно відомі: і про російську мову, і про спільне з Росією громадянство, і про відновлення СРСР. Вони набридли за 70 років існування того ж таки Радянського Союзу.

На жаль, навіть 5-й канал дедалі перетворюється на рупор „опозиції". Але ж це опозиція не до влади, а до України як такої, до усієї української нації. Здається, що, на думку „каналу чесних новин", в Україні більше не залишилося розумних, цікавих глядачам людей, крім Н. Шуфрича, Т. Чорновола і донецького „золотого юнака" Хомутинника. Цей представник ахметоянуковичів, інколи укупі з Нестором і Тарасом, інколи з іншим захисником донецьких авторитетів, який змінив Тігіпка на посаді голови партії „Трудова Україна", - Коновалюком, доводить нам, що за Кучми було більше демократії, незалежних судів, свободи слова, ніж зараз. І це тоді, коли ніхто не забороняє їм говорити в ефірі все, що вони хочуть, оббріхувати народного Президента, висуваючи проти нього дикі звинувачення. І ніхто не прибирає цих промовців з телеекрана. Більш-менш регулярно пропагує свої сепаратистські ідеї на тому ж таки 5-му каналі екс-голова Харківської облдержадміністрації Кушнарьов, також постійно нарікаючи, що „немає свободи слова". Певно, думає, що свобода – це коли він на екрані не щотижня, а щодня.

Уся ця публіка „світиться" в ЗМІ навіть більше ніж за часів Кучми. Тоді, приміром, я не знав, що є такий видатний діяч „донецьких бригад", як народний депутат Ігор Шкиря. А тепер, завдяки „провладному" телебаченню, я ознайомився з його поглядами.

Яке моральне право мають нарікати на „цензуру" донецькі „бригадири", які у себе на Донбасі встановили жорсткий інформаційний режим у дусі „бацьки" Лукашенка, котрого держсекретар США пані Райс назвала „останнім диктатором у Європі"? Навіть зараз донбаські журналісти не наважуються піддавати критиці „короля" Донбасу Рената Ахметова, того ж таки Бориса Колесникова. Бо бояться, бо знають, що буває в їхніх краях з тими, хто критикує „авторитетів".

А в Києві волають про свободу слова... То, може, краще продемонструвати її спочатку в Донецьку, Луганську, Маріуполі? Щоб журналіст міг розповісти про походження великих капіталів нинішніх господарів Донбасу і не отримав за це дірку в черепі.

Скільки можна за будь-якого дрібного приводу демонструвати Н. Вітренко, хоча весь її вбогий ідейний репертуар ми давно знаємо? Навіщо з нічого робити „поважне" щось? Здається, що наші демократичні ЗМІ нині працюють виключно на „опозицію". Навіщо? Невже не розуміють, що якщо ця „опозиція" стане владою, то про свободу слова можна буде тільки згадувати? До свободи слова треба ще мати розум і совість. Як каже наш народ: „До булави треба ще й голови". Дай, Боже, нашим демократичним журналістам схаменутися якомога швидше, щоб не було запізно...

Богдан Степовий

ВОРОГИ ДЕМОКРАТІЇ – ПОЗА ЗАКОНОМ

Вороги демократії повинні бути оголошені поза законом, з кримінал ом нічого гратись у демократію. „Настав час зробити другий крок і відкинути геть і назавжди залишки комуно-кагебістської влади. Влади, що звикла до безконтрольності та вседозволеності, яка поводить себе як загарбник в поневоленій країні". Цей мудрий висновок зробив у статті „Що таке „люстрація" і для чого вона потрібна Україні" В. Галущак - автор інформаційного бюлетеня Хмельницької обласної організації Конгресу Українських Націоналістів (№2 за лютий 2005 р.).

Досвід країн східної Європи показав, що вони не помилились, провівши „люстрацію" ще в 1991 році і вже живуть у достатку. То чому ж нам не зробити цього тепер?

Арсеній Главацький,
с. Нове Село, Хмельниччина

НАСТАВ ЧАС ПОРОЗУМІТИСЯ

Я передплатив газету „Нація і держава". Прочитавши вже першу сторінку, зрозумів, що вибір зробив правильний. Газета чудова: відкрита, правдива - моя газета!

Я люблю свою Україну, свій народ. Щасливий, що наша держава незалежна. Але остерігаюся і хочу застерегти всіх українців від підлої, нахабної, імперської руки Росії. Вони завжди стелять добре, щоб приспати нас, а потім ударити в спину. Була б моя воля, я б викинув з нашої території російський Чорноморський флот, адже це загроза нашій незалежності.

Хвилює мене і стан справ в українському селі, бо ж і мешкаю, і працюю в сільській місцевості.

Є у мене прохання: більш детально розповідати про історію боротьби ОУН та УПА за незалежну Україну, про злочини Компартії, НКВС проти учасників визвольної боротьби. Мене дуже цікавлять події 1930-1956 рр. Знаю, що на цю тему друкується багато книг, але дістати в нас їх практично неможливо.

З великою шаною я ставлюся до ветеранів УПА. Не було б такої потужної політичної і військової сили, як ОУН та УПА, не відбулася б незалежна Україна. Вони повинні бути визнані воюючою стороною у Другій світовій війні. Комуністична ідеологія, на жаль, так сильно забила памороки простому людові, що вони й досі не можуть зрозуміти, що були рабами і ллюдом у комуністів, які гнали їх на бойню: „За Родіну! За Сталіна!" Настав час порозумітися усім українцям, адже у нас один рідний дім – Україна.

Віктор Гольцев,
с. Покровка, Сумщина

МОДА НА МОВУ?

Мені шістнадцять років. Вже у цьому віці я зрозуміла, що таке розпач і що таке перемога над ним. Причиною стали не дріб'язкові підліткові проблеми, а дещо значиміше. Колись мені було боляче слухати, як глузують з мови, якою я розмовляю. Але настав день, коли я чітко усвідомила: усі оті „русскоязычные" „дотепники" – обмежені й бездушні люди. Тепер мені соромно, що колись я соромилась говорити українською. Тоді здавалося, що поміж іншими виглядатиму білою вороною. Сьогодні ж розумію справжню вартість і велич свого коріння. Гадаю, вже не варто хвилюватись за мову українську. Просто кожен з нас, хто прозрів, повинен подати руку помочі тому, хто ще має прозріти, і далі крокувати разом! Мине небагато часу і кожна вулиця - чи то села, чи то міста - заллється мелодійною українською мовою!

Однолітки часто кажуть про рідну мову: „Не модно..." Хіба існує мода на мову? Мода на походження? Не модно бути собою? Диво та й годі!

Хіба не модно заслуховуватися українськими піснями? А милуватися Михайлівською площею, Карпатами, весняним ранком, який так лагідно обіймає Україну? Це завжди буде модно, якщо любиш рідний край.

Рада, що врешті-решт я це зрозуміла, то ж ставлю собі за мету – донести своє розуміння до серця ближнього.

Анастасія Савченко,
м. Хмельницький

‹1 Чи перебільшую, так стверджуючи? Аніскільки. Адже до чого, справді, буде та мова, якщо і в офіційній, і в неофіційній сферах буде в нас російська? У тому числі, як наполягає у газеті "2000" від 18 березня ц. р. голова РНБО П. Порошенко, і в інститутах теж мають бути у нас "русскоязычные группы", дарма що, як знаємо, де-де, а у вищій освіті, яка, на відміну від шкільної, не є обов'язковою для громадян, мусила б виявлятися стосовно мови воля держави.

Одне слово, ще раз ствердимося на думці, що оскільки шановані усіма нами оті мови "інших національностей" з причини нечисленності їх носіїв погоди в Україні – саме в глобальному масштабі – не роблять, то йдеться, отже, все про те ж – про санкціонування у країні офіційної двомовності. І нехай ніхто не обманюється тим, що це остобісле для українців поняття у проекті не згадане. Адже насправді це – знову ж таки про Химині кури. Знову - як не через двері, так через вікно.

Або ще кажуть: не києм, то палицею. По кому-чому? Та ж по нашій мові, нашій державності, по цілісності країни, по всій українській спільноті.

Але найприкріше тут те, що найвищому міністрові даний проект – "для узгодження" – так, на жаль, і не направлено. Хто цей найвищий, як його ім'я? – Майдан, панове.

Пригадаймо: він був багатомовним, але незаперечно домінувала, переважала на ньому мова українська. І то не тільки у вустах галичан, як ствердив би хтось упереджений. Та ні – й у вустах, здавалося б, вже тривко зросійщених киян, і полтавців, чернігівців, харків'ян... Я сказав би, що то у ті тижні відбувався поворот до утвердження – вживу тавтологізм – норми іншої мовної норми, до закріплення та культивування того мовного етикету, що ґрунтується на природній основі. Саме так: спілкуватися по-українськи – це набувало ваги норми та природності, і цим, я вважаю, і було складено істинну ціну отому безперервному – ще від 1991 – го року – злостивому галасуванню про "насильственную украинизацию". Майдан зайвий раз довів, що внутрішньо розпрямленій спільноті, сповненій відчуття свободи та нічим не пригніченої гідності, "насаджувати" українську мову не треба. Навпаки – Майдан підкреслив необхідність плекання владою, державою такої атмосфери, за якої родова (отже, рідна!) мова зросійщених українців поверталася б до них ніби сама по собі, саме за вільноплинною логікою утвердження природної норми. В аналогічно природний спосіб прищеплювалася б глибинна переконаність у потребі вільного володіння державною мовою країни і представникам інших етносів.

Отож і хочеться закликати: владо, не маєш права забувати про цей урок Майдану. Не маєш права не прислухатися до його волі, виносячи на "узгодження" вибухонебезпечні проекти на взір того, про який йдеться.

Дійсно, це украй важливо – зберігати вміння чути. До того ж, як-от найперше і стосовно мовного питання – уміння чути "і мертвих, і живих, і ненарожденних" українців. Усі разом вони кличуть до розуму, розважливості, до зліквідування кричущих аберацій, що їх зазнав український етнос, спотворене до невпізнання мовне обличчя якого (далеко не до порівняння з Президентовим) певні політичні сили та особи воліють видати за нормальне, за природне.

Так, безперечно: всі мови, всі етноси, як і всі окремі громадяни, мають бути державою захищені. Але коли я підкреслюю – всі , то скажіть, прошу, розробники цього проекту, що відповісте ви моїй колезі Євгенії Вітвицькій – голові організації Всеукраїнського педагогічного товариства ім. Г. Ващенка з Севастополя, котра, зателефонувавши мені в ці дні, запитала: "А хто ж у такому разі нас, тутешніх українців, захистить? Це що – нам знову треба робити Майдан?"

Або – що відповісте вчителю-пенсіонерові з мого села Івановi Самсону, котрий прокричав мені також по телефону: "Хлопці, робіть же що-небудь, бо ось поїхав я до Чернігова, у госпіталь – і ні в госпіталі, ні в самому місті українського слова, вважай, не чув. То що це робиться, хлопці, і, як той казав, куди йдемо?"

Скільки таких голосів-волань з Майдану маю я й у відгуках на свою радіопрограму "Якби ми вчились так, як треба", що її веду вже ось вісім років! Немалий це час, але як не сконстатувати: веселішого погляду своїх кореспондентів на мовні справи в Україні я не спостерігаю.

Тож як важливо, владо, щоб, дослухаючись Майдану, не пропустила ти голос, скажімо, Володимира Зуя – майстра гирьового спорту з Костянтинівки Донецької області, який стверджує у своєму листі, що він, самотній у цьому місті зі своїм україномовленням, почувається так, наче живе "в екзилі", як "ізгой чи емігрант".

Або щоб не зневажила ти, владо, самопочуванням недавньої випускниці школи з м. Артемівська тієї ж області Валерії Чернецької, яка з приводу примарних "ущємлєній" росіян в Україні буквально зойкає: "Та як же вистачає сорому це стверджувати! Адже у своєму рідному місті, у себе на Батьківщині – в Україні я не можу знайти жодної газети українською мовою, ані передачі українською мовою тутешнього радіо і телебачення, а вже про книги і мріяти не треба. Та я ж не можу знайти навіть людини, з якою могла б спілкуватися рідною українсою мовою, чи ви чуєте?! Почуваєш себе маленькою мурашкою, що опинилася на чужині, у непривітному, саме чужому місті..."

Або щоб ти почула, владо, харківського слюсаря Юрія Бондаренка, який написав мені: "Я хочу звернутися через вас, до Президента та до уряду і запитати: (...) чому я змушений жити в російській Україні, коли я хочу, щоб у моєму рідному місті Харкові була просто Україна? Мені 54 роки, я вчився у російській школі, але ж душа моя прямо кричить говорити рідною мовою, кричить, що ти ж – українець, що ти – народ, що в тебе своя держава – Україна. А в заводському управлінні або якійсь державній установі чиновник тобі каже: "Ви павтарітє па-русскі, я нє панімаю". Це що – не приниження?"

Або і вже цитований якось мною приклад, який засвідчує, що більшає у нас і таких українців, які, навіть залишаючись російськомовними, осмислюють природний стан мовного облаштування України так, як, скажімо, Микола Солошенко з м. Попасної Луганської області: "Слышим от некоторых политиков, что для консолидации общества в Украине необходимо, мол, двуязычие. Но ведь это же чушь собачья. Консолидировать общество в Украине может только и только украинский язык(...) Почему объединяющее значение общенационального языка понимают в Америке, России, в Западной Европе, но до сих пор не могут понять у нас?"

Але розумінням усіх цих матерій перейняті, владо, й не тільки українці, здатні до елементарного аналізу, в т. ч. й частина тих російськомовних, котрі, як-от щойно процитований мій дописувач з Попасної, вже аж ніяк не тримаються мовного принципу "каким я был, таким я и остался", – лишень чекають від держави ще якихось спонук, ще якихось імпульсів на шляху утвердження у рідномовленні. (Чому, чому замість цих необхідних спонук та імпульсів вони досі одержують дещо цілком іншоспрямоване?) Важливо й те, що сприйняття процесів мовного відродження України як природного та закономірного явища потроху вже заявляє про себе й у середовищі етнічних росіян, у зв'язку з чим вислухай, владо, бодай переконаність росіянина з Києва Юрія Данилова, який походить з родини іваново-вознесенських ткачів: "Что касается украинского языка, то я считаю так, что даже если бы всех украинцев выселили в Сибирь, а всех русских переселили в Украину, то и тогда общенациональный язык в Украине должен быть один – украинский. Почему? Да потому, что это Украина – и этим все сказано".

Вдумуючись у щойно процитоване, як не сконстатувати: у своєму розумінні сутності тієї тотальної фальші, що все призбирується у нас в мовній сфері, громадянство давно вже залишило позаду та й позаду багатьох із владної верхівки. Тобто – вже й ці два останні листи з моєї пошти свідчать, що наявність з-поміж наших російськомовних громадян тієї значної (упевнений – основної) їх частини, яку становлять віддані Україні люди, котрі не тільки лояльно, а й дружньо наставлені до історично вже просто перезрілої потреби українського мовно-культурного утвердження, – це не фантазія, а реальність. Інше питання, чому не відчувається, що держава упевнено і тривко спирається саме на таких російськомовних, чому вони не мають у ставленні до себе належної підтримки й заохоти, чому не дістає їхня позиція найширшого та голосного спропагування? Чому завдання крок за кроком, щонайрозважливіше, педагогічно повертати українців (звичайно, тих хто здатен та хто хоче) до своїх природно-мовних основ, так і не піднесене до рівня загальнодержавної політики? Навпаки – переважає інша тенденція: мовляв, узаконьмо наявний мовний стан, і весь "совкізм" змінімо, заплющивши очі на те, внаслідок яких гвалтівних та підступних дій зросійщувалася Україна. А ще переважає якийсь, либонь, спадковий страх перед риком ведмедя, якесь пасування, присідання, запобігання перед політиканами – шовіністами, запопадливими виконавцями волі і тутешньої, і міжнародної антинаціональної мафії...

Так, останні – досить галаслива публіка. Але хіба допустимо, щоб вона диктувала свою волю нашій землі?

Чи з перемогою Віктора Ющенка – першого нашого найвищого керівника з Україною в душі та серці – маємо, нарешті, уряд, який усе це розуміє? І коли втратить свою актуальність констатація М. Вінграновського "ми в Україні хворі Україною, ми в Україні в пошуках її", адже маємо поки що ситуацію, за якою практично необхідність знати українську мову та вільно і повсюдно спілкуватися нею водночас як мовою основної маси населення та як і державною, й офіційною, державою ще не доведена, належно не підкріплена й не заохочена, не піднесена до рівня престижності.

Натомість – проекти на взір того, про який мовиться...

А точно ж може бути сказано: голос Майдану – то й не лише голос Нації, яка переживала та й ще переживає бентегу свого доогранення; то також – голос здорового глузду. Чи закріпиться на рівні влади, знову запитую, готовність повсякчасно його чути? Кажучи "на рівні влади", я згадую і те, що в деякі моменти знаменитий наш Майдан скандував не тільки "Ю-щен-ко!" та "Ю-ля", але й "Зін-чен-ко!" чи "По-ро-шен-ко!" теж. Даний проект – водночас з канцелярії двох останніх чи з якоїсь канцелярії однієї? І чи хоч на крихту він узгоджується з духом та сподіваннями Майдану?

Та яким не було б походження проекту, незаперечним є одне: наша недавня національна революція нічого не буде варта, якщо вона не матиме кардинальних, здавна очікуваних та виболених усім свідомим українством національних результатів у культурно-мовній сфері. Вдивляйся, владо, в очі багатомільйонного Майдану, чуй повсякчас його вимоги – і ти переконаєшся, що альтернативи повносилому національно-культурному утвердженню українців на своїй землі не існує. До речі, й для Європи, до якої поориваємося, зможемо ми бути цікавими тільки за умови своєї національної увиразненості – національно безликі у європейському домі просто відсутні.

Розуміння усіх цих речей і є запорукою встановлення тривкого спокою на відведеному для нас самим Господом Богом клаптику планети. Інший варіант – то знову боротьба. Але доки це може тривати, доки? Враховуймо, братове, те, що непомірно затяжне виборювання нацією своїх прав не є їй на користь вже тому, що психологічно та морально змучує, зневолює, краде у багатьох енергію, варту іншого конструктивного, державорозбудовчого застосування. Відтак мусимо поспішати тривко утвердитися на власній землі. Нинішній час – для цього.

ДОСИТЬ ЗНУЩАТИСЯ З СЕЛЯН!

20 квітня 2005 року в УНІАН Конгрес Українських Націоналістів і представники правління КСП "Агрофірма "Київська" провели прес-конференцію з питань реформування аграрного сектору України. В ній взяли участь заступник голови Конгресу В. Борейчук, голова правління агрофірми В. Щербінін, член Головного проводу Конгресу О. Сахацький.

У вступному слові В. Борейчук ознайомив представників ЗМІ з програмовими засадами Конгресу щодо реформи на селі.

КУН завжди дотримувався позиції, що земля, найбільша цінність нашого народу, має належати селянам та працівникам соціальної сфери на селі. Це було передбачено ст. 6 Земельного Кодексу України, чинного з 18 грудня 1990 р. до 25 жовтня 2001 р., - в період, коли проводилося розпаювання землі та майна колективних сільськогосподарських підприємств. Нехтуючи Земельним Кодексом, порушуючи чинне законодавство, представники влади усунули від участі в розпаюванні осіб, зайнятих у соціальній сфері на селі. Зволікаючи із проведенням аграрної реформи, оформленням і видачею сертифікатів та державних актів на право власності на землю, керівники КСП, за мовчазної згоди представників влади, довели село до небаченого пограбування і руйнації.

В. Борейчук навів чимало прикладів, як Конгрес допомагає селянам набути права власності на землю та майно, виступає на їх захист, надає інформаційної підтримки для роз'яснення людям їхніх прав. На 1 січня 2005 р. в Україні розпайовано земель і видано державних актів приватної власності на землю лише 52% пайовиків, хоча згідно з указом видача державних актів повинна була завершитися до 2003 року. Набагато гірша ситуація склалася навколо майна сільгосппідприємств - майнові сертифікати видано лише 20% пайовиків.

Конгрес виступає проти того, щоб найближчим часом земля стала товаром. Вже сьогодні, в умовах безгрошів'я, окремими фірмами скуповуються на селі земельні паї за безцінь.

В. Борейчук також торкнувся різного роду зловживань при реформуванні на селі. Особливо гостро є проблема банкрутства колективних сільськогосподарських підприємств. Він висловив припущення, що причини економічної неспроможності сільгоспфірм у багатьох випадках криються в прагненні українських можновладців купити їх за безцінь, довівши до банкрутства. Такі механізми застосовуються по всій Україні. Про це свідчить доля КСП "Агрофірма "Київська".

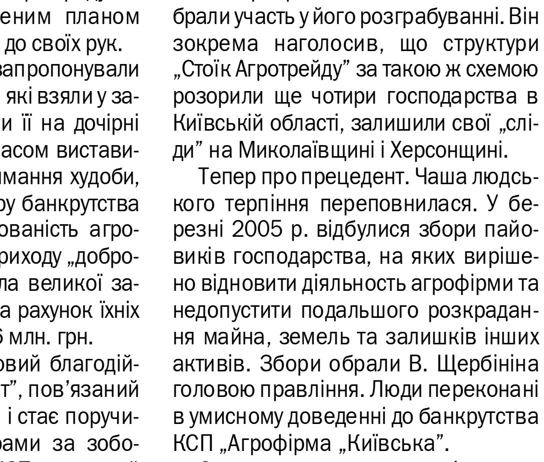
Новообраний керівник господарства Володимир Щербінін на прикладі КСП „Агрофірма „Київська", яке свого часу було одним з найпотужніших не тільки в Київській області, але й в Україні, розповів, як руйнувалося підприємство, та навів схеми допущених, на його погляд, зловживань.

КСП об'єднувало понад 2,5 тис. пайовиків, балансова вартість його майна ще в 1998 р. становила понад 18 млн. грн. За сприяння Конгресу Українських Націоналістів в господарстві було проведено розпаювання земель колективної власності. У агрофірми залишилися землі, які не підлягали паюванню, що під будівлями (загалом 123 га) та землі в користуванні. Тоді все це втрачено. За борги в 5 тис. доларів...

Саме ця незначна заборгованість послужила причиною порушеної у 1998 р. справи про банкрутство КСП. Підприємство працювало допоки у 2002 р. на агрофірмі не з'явилися представники структур відомого на Київщині концерну "Стоїк Агротрейд", який очолює В. Пилипишин, з наміром нібито допомогти КСП вийти зі скрутного становища. На переконання В. Щербініна, прийшли з добре продуманим, юридично вивіреним планом прибрати господарство до своїх рук.

Спочатку агрофірмі запропонували різного роду послуги, за які взяли у заставу худобу та вивезли її на дочірні структури концерну. З часом виставили КСП рахунки за утримання худоби, що й зробило процедуру банкрутства незворотньою. Заборгованість агрофірми, яка на момент приходу „доброзичливців" не становила великої загрози, стрімко зросла за рахунок їхніх вимог і перевищила 1,6 млн. грн.

Далі з'являється „новий благодійник" - ТОВ „Титан-Інвест", пов'язаний зі „Стоїк Агротрейдом", і стає поручителем перед кредиторами за зобов'язання боржника – КСП та готовий підписати мирову угоду. Для цього проводиться „незалежна" оцінка ринкової вартості цілісного майнового комплексу КСП „Агрофірма „Київська". Майно господарства, яке на початок процедури банкрутства становило 18 млн. грн., "знецінюється" до 1,6 млн., а заборгованість трохи перевищує цю суму. Вартість цілісного майнового комплексу оцінюється в 1 грн. Що особливо насторожує, зазначив В.Щербінін, за цю експертну оцінку агрофірма-банкрут заплатила оцінювачу 400 тис. грн. (!). За умовами мирової угоди, яку ухвалює Господарський суд Київської області, боржники, серед яких структури, пов'язані з концерном „Стоїк Агротрейд" і поручителем ТОВ „Титан Інвест", погоджуються, що погасивши заборгованість (свої завжди знайдуть можливість про це домовитися), поручитель „Титан-Інвест" стає власником майнового комплексу КСП „Агрофірма „Київська". Ювелірна робота...

Про те, що новий власник не мав намірів відновити виробництво, впевнений В. Щербінін, свідчить той факт, що майже 600 працівників господарства були звільнені, сотні тонн обладнання демонтовано та здано на металобрухт. У серпні минулого року під покровом ночі з агрофірми вивезено невідомо куди майже 500 голів племінної худоби...

Набувши права на власність майна КСП, „Титан-Інвесту" треба було отримати державні акти на землі агрофірми. Для цього засновник ТОВ „Титан-Інвест" І. Кравченко звернувся в Києво-Святошинський районний суд з заявою до зацікавлених осіб Бучанської селищної та Мироцької сільських рад з вимогою надати йому в приватну власність 123 га землі, які були в колективній власності агрофірми та право на отримання в користування землі, що також належали КСП. З мовчазної згоди представників обох рад суд задовольнив ці вимоги та скасував відповідні державні акти, за якими землею володіло та користувалося КСП.

Таким чином ТОВ „Титан-Інвест", приватна фірма, пов'язана з концерном „Стоїк Агротрейд", стала власником майна, будівель агрофірми та отримала у приватну власність щонайменше 123 га землі - фактично задарма, тоді як понад 2,5 тис. пайовиків залишилися ні з чим. Хвацькі хлопці тихо зробили свою справу в час, коли Україна переймалася президентськими виборами.

Місцева влада, правоохоронні органи, зазначив В. Щербінін, не реагують на ці сумнівні рішення. Арбітражний керуючий процедурою банкрутства також. Проблема замовчується. І не в останню чергу тому, що дуже багато людей, які нині при владі, пов'язані з агропромисловим комплексом і брали участь у його розграбуванні. Він зокрема наголосив, що структури „Стоїк Агротрейду" за такою ж схемою розорили ще чотири господарства в Київській області, залишили свої „сліди" на Миколаївщині і Херсонщині.

Тепер про прецедент. Чаша людського терпіння переповнилася. У березні 2005 р. відбулися збори пайовиків господарства, на яких вирішено відновити діяльність агрофірми та недопустити подальшого розкрадання майна, земель та залишків інших активів. Збори обрали В. Щербініна головою правління. Люди переконані в умисному доведенні до банкрутства КСП „Агрофірма „Київська".

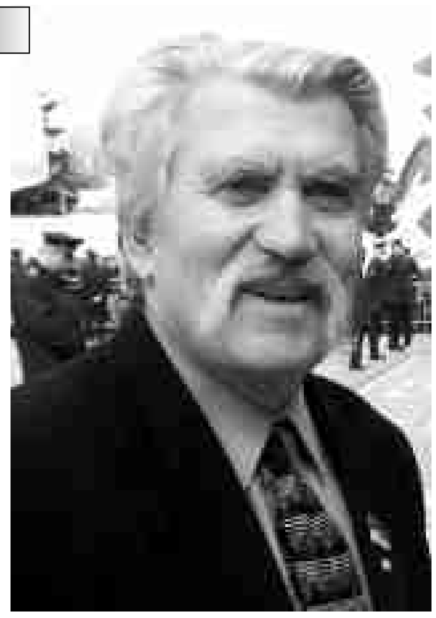
Селяни звернулися до керівних органів держави, народних депутатів за допомогою, вимагають перевірки законності процедури банкрутства. І, на наш погляд, небезпідставно, багато що в цій історії являтиме інтерес для правоохоронних органів. Бажаємо мужності ініціаторам на нелегкому шляху відновлення справедливості.

Конгрес Українських Націоналістів пропонує пайовикам КСП, які втратили свої господарства внаслідок різного роду зловживань, співпрацювати з обласними та районними осередками Конгресу для відновлення своїх законних прав.

Богдан Захаряк

! НАРЕШТІ!

ЛЕВКО ЛУК'ЯНЕНКО - ГЕРОЙ УКРАЇНИ

Президент України Віктор Ющенко своїм Указом присвоїв звання Героя України Лук'яненку Левку Григоровичу, народному депутатові України „за незламну волю, громадянську мужність і самовідданість у відстоюванні ідеалів свободи і демократії, визначний особистий внесок у ставлення і розвиток незалежної Української держави".

Вітаємо!

Конгрес-інформ

ВОНИ ВСЕ ЩЕ ЧЕКАЮТЬ НА СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Голови спілок політв'язнів і репресованих: Тернопільської області Богдан Когут, Львівської - Петро Франко, Житомирської - Богдан Боцман, Волинської - Іван Совтан, голова Братства ОУН-УПА „Лисоня" Петро Касінчук, учасник бойових дій ОУН-УПА, д.т.н., професор, проректор ТДТУ Тимофій Рибак направили Президенту України та Голові Верховної Ради України листа, у якому просять скасувати закон „Про жертви політичних репресій в Україні" (виданий неіснуючою на сьогодні державою) та прийняти новий – „Про надання ветеранам ОУН-УПА статусу учасників бойових дій за незалежну Україну".

Такого висновку, підкреслюється в листі, дійшли не тільки політв'язні Житомирської, Волинської, Івано-Франківської, Рівненської, Хмельницької, Закарпатської і Чернівецької областей, у яких найбільший відсоток цієї категорії громадян, але й авторитетна комісія істориків України.

В листі також зазначено, що учасників ОУН-УПА з кожним роком стає все менше і менше. За даними підписантів, станом на 01.01.2005 року їх значилося:

Тернопільська область: 2900 осіб – учасники боротьби ОУН-УПА (на початок 2004 р. - 3400 осіб); 5200 осіб – виселених і репресованих (на початок 2004 р. - 7000 осіб).

Львівська область: 60000 осіб – учасники боротьби ОУН-УПА (з них 13000 відмовлено в реабілітації); 420000 осіб – виселених і репресованих.

Вони все ще чекають на справедливість.

Конгрес-інформ

ЗА НАЦІОНАЛІСТИЧНИЙ ПОРЯДОК

У парковій зоні Львова в районі вулиць Мазепи-Орлика віднині націоналістичний порядок. І це завдяки молоді Львівської міської організації Конгресу Українських Націоналістів. В день довкілля молодеча енергія творила тут маленькі дива: щезли локальні смітєзвалища, набрав європейського вигляду дитячий майданчик... До тридцяти молодих та працьовитих членів КУН під проводом активіста, мешканця мікрорайону Василя Задорожного та голови Львівської міської організації Миколи Пшевлоцького приєдналися місцеві мешканці і впорядкували цей забутий владою куток нашого міста. Сподіваємося, що, за прикладом молодих конгресівців, мешканці мікрорайону, а може, й комунальні служби підтримуватимуть тут належний лад.

Націоналіст - це патріот, який діє! Конгрес Українських Націоналістів закликає усіх патріотів приєднатися до акції "Приберемо неприбране", адже ми маємо бути господарями нашої домівки, нашого міста, нашої держави! Є ще чимало дитячих майданчиків, скверів, парків, які чекають на наші щирі серця і працьовиті руки.

Ната Безевська

ПЛАСТ – ЗАВЖДИ ЗАГАРТОВАНИЙ ДУХ

День 12 квітня 1912 р. був увінчаний першою присягою на вірність Україні членів молодіжної організації „Пласт". Цього року день пластової присяги у Києві святкували на Володимирській гірці. Тут можна було побачити справді живу традицію передачі досвіду молодшому поколінню. До Володимирської гірки новацтво, юнацтво, старшопластунство та сеньйорство в одностроях з хоругвами підходило з трьох сторін. Урочисто несли свічку – символ вічного світла і надії. У дійстві брало участь близько 100 пластунів різного віку. Наталя Кіяк, голова Крайової Пластової Старшини, побажала всім гордитися званням пластуна і нести цю традицію далі в наступні покоління.

Пласт зазнав важкої долі - був і легально діючою, і підпільною організацією. Займався військовим гартуванням молоді, проведенням культурних, освітніх, політичних і спортивних акцій з метою піднятття національної свідомості українців. Військові вишколи бойових референтур проходили під прикриттям пластових таборів, адже більшість членів Юнацтва ОУН була в „Пласті". Провідні кермачі націоналістичного руху (Роман Шухевич, Степан Бандера та інші) були членами Пласту - всім відомий курінь "Червона калина". „Пласт" завжди був носієм ідеї, що підтримувала в українцеві незнищенний козацький дух.

Ярина Михальонок

нація і держава
26.04 – 2.05. 2005 р.

ОДА НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Я – українець
і пишаюсь цим!
Моя земля –
мої тисячоліття,
де вруна мужності –
мільйони зим
І тільки нині –
мить весни новітня.
І тільки нині –
жовто-синій цвіт
моїх знамен,
окрилених любов'ю,
де вітер прагнень –
у сплетінні літ,
як вищий дух,
що витворений з гроз і болю.
Жаданий,
непорушний,
назавжди,
п'янкий і ніжний, -
як пахке привілля,
квітуй, мій захвате, -
твої сади
плекають ранки
Ольвії й Трипілля!
Моя
Дніпро-карпатська
сторона
(елліни, готи, кельти… –
це вже потім)
відкрила людству
Божі письмена,
котрі вкраїнські –
від душі та плоті!
Я – хлібороб
осідлий
з праглибин,
моє коріння –
в цій землі родючій.
Я бачу днів грядущих
бурний плин
з високої
Тарасової Кручі!
...Я – син Дніпра,
і я пишаюсь цим,
голублячи
свою надію зриму...
Є, кажуть, в світі
незрівнянний Рим, -
моя пухка земля –
колиска Риму.
Моя
Свята
Земля!
Яка у сяйві слова сила є,
якщо від діда й прадіда –
горіння:
Це – віра
у призначення своє,
бо віра вірних
наділя прозрінням.
Взаєморозуміймося,
брати,
ми – сильні,
не дурні
і не ледачі.
Тепер,
коли на ниві –
плуг мети,
усе залежить
від снаги і праці.
ТАК будьмо сповнені
потужних дій.
Засієм
зерна волі
на Співучім Полі...
...Скажи, Богдане, -
часу чародію! –
в якому лоні-дивоколі
пасуться
наших Хортиць
дикі коні?

Валерій Вергун, голова літературно-мистецького об'єднання ім. Г. Косинки, м. Українка

ПИСАНКА – ДУША НАРОДУ

Писанкарство – самобутня й яскрава галузь народної творчості, вона є виразником і носієм філософії народу, розуміння ним краси. Треба мати велике терпіння, велику любов, глибокий розум, аби творити писанку! За малюнками стоять образи віддалених епох, символи природи, що вберігають людину від зла. Писанка захищала дім від пожежі, допомагала пастухові в полі, з нею люди йшли до худібки, до саду, до криниці, клали на могилку, аби душі близьких людей не почувалися самотньо...

Колір писанки – найвища нота її поетичності. Тече гама кольорів крашанок і часто перегукується з вишивкою у тих місцевостях, де їх виготовляють. Кожен колір має символічне значення. Червоний – любов, радість життя; жовтий – місяць і зорі, урожай; зелений – буяння рослинного світу, багатство; блакитний – чисте небо, здоров'я; бронзовий - земля; чорний з білим – пошана до померлих.

Історія писанкарського мистецтва дуже давня. Початок її виводять ще з первісно-родового ладу. Археологи знайшли перші глиняні писанки -галунки червоного кольору. Тоді сакрального значення набувають лелечі яйця, бо люди вірили, що лелека приносить в дім радість.

Спочатку орнаментальні мотиви мали спрощений вигляд – спіралі, ялинки, хвилясті лінії, геометричні фігури. З часом стали виокремлюватися різні образи, що пов'язані із землеробським культом – "крутогори", "баранячі ріжки", "крученики". А вже з XVII-XVIII століття інтенсивно почав розвиватися український народний орнамент, особливо рослинний – "дубове", "виноградне" листя, "дзвіночки", "вазони", "троянди". Кожен регіон мав типові лише для своєї місцевості оригінальні орнаменти.

Для розпису писанок у давнину використовували фарби рослинного походження – латаття, дубова кора, бруньки вільхи, коріння кропиви. Писанкарство - дуже копітка й відповідальна робота. Кожен народний майстер виробляє свою композиційну схему писання. І серед безлічі різноманітних писанок ви ніколи не знайдете схожої, бо кожна має свій розпис.

Виділяють традиційні і нетрадиційні писанки. Традиційні називають "рідна писанка", виготовляються вони зі справжнього курячого чи гусячого яйця. Щодо нетрадиційних, то це дерев'яні, їх часто застосовують як сувенір. Майстри творять писанки і з кераміки, кольорового скла.

Цікавими є й техніки розпису писанки. Найпоширенішою є розпис воском за допомогою так званого пензлика ("патичка") –"мальованка". Надзвичайно цікавим є й метод декорування – зішкрябування малюнка –"дряпанка" ("скробанка").

Завдяки еміграції наших земляків весь світ побачив наші писанки. Багато американців, канадців, австралійців, німців вважають писанку своєю (кольоровий пам'ятник українській писанці встановлено у канадському місті Едмонтоні, у Польщі організовують конкурс писанок, а в США зняли фільм про мистецтво писанкарства).

Орнаментальне багатство української писанки є невичерпним джерелом творчого натхнення майстрів-писанкарів. Народні умільці створили безліч чудових високохуджніх творів, і це свідчить про мистецький хист нашого народу, його любов до краси.

Ярина Михальонок

НЕЗАГОЙНА РАНА УКРАЇНИ

Полісся – це прадавня українська земля з багатою культурою, своєрідним побутом його населення. Шкоди, якої завдала аварія на ЧАЕС 26 квітня 1986 року, уже не виправити. Її наслідки відчуваються і досі.

Чорнобильців переселили у безпечніші місця, де довкілля, люди – зовсім інші. Інше природне середовище, порушений побут (бо ж переселили у новозбудовані "посьолки" у чистому полі), спричиняли психологічні стреси, захворювання. От чимало поліщуків старшого віку й повернулися у рідні краї, до могил предків. Їх називають страшним словом – самосели. Живуть вони, покинуті на самих себе, без електрики, телефону та інших "благ цивілізації". Люди молодшого віку дещо легше адаптувалися на нових місцях, хоч досі шкодують за своїм чарівним краєм. Поліщуки зберегли свою прадавню культуру, зумовлену глибинним закоріненням у природу, усвідомленням своєї невід'ємності від неї. Вони виконували обряди та звичаї глибокої давнини: "гукали весну", вшановували предків... До сьогоднішнього дня з усіх куточків України на провідну неділю, як журавлині ключі, тягнуться сюди автобуси та машини з переселенцями у покинуті чорнобильські села - "на могилки".

Під час експедиційних виїздів у "зону відчуження" (10 км навколо ЧАЕС) ми бачили впорядковані кладовища, зустрічалися із переселенцями. Вони з плачем відвідували свої домівки, прибирали і білили печі, вірячи, що поки не заростають дороги до осель та могил (там же буяє "підживлена" радіацією рослинність) є надія, що цей край оживе, відродиться. Вони готові повернутись додому, не зважаючи на усі небезпеки, про які говорять медики та екологи.

Попри величезну шкоду, завдану здоров'ю поліщуків, знищено цілий пласт народної культури. Для її вивчення та збору музейних колекцій виїздили члени комплексної історико-етнографічної експедиції Міністерства з надзвичайних ситуацій України, серед яких вчені Інституту народознавства НАН України. Зібрано понад 8 тис. експонатів: ікони, стародруки, зразки ткацтва, одяг, бондарні та гончарні вироби, меблі та ін. До 10-ї річниці аварії на ЧАЕС була організована велика виставка в Українському домі: "Культура зраненої землі", про що видано однойменний каталог. Крім речових пам'яток, зафіксовано оповіді з різних галузей народної культури, зібрано пісенний фольклор, зроблено фото- і відеозаписи; малюнки народної архітектури та ін. На основі зібраного матеріалу Інститут народознавства з 1997 року видає збірники "Полісся України". Видано документальні фотоальбоми, організовано виставки за кордоном. Накопичений матеріал – це пам'ятник усім жителям українського Полісся, знищеним "мирним атомом". Це застереження усім людям Землі, що треба жити у злагоді із довкіллям, пам'ятаючи, що зверхнє поводження людини з природою повертається до неї бумерангом - страшною бідою, як аварія на ЧАЕС.

О. Гвоздевич

ПАВЛА МОВЧАНА ПЕРЕОБРАНО ГОЛОВОЮ "ПРОСВІТИ"

22 квітня в Українському Домі відбувся VII з'їзд Всеукраїнського товариства "Просвіта" ім. Т. Шевченка. Головою "Просвіти" в четвертий раз переобрано відомого українського поета, депутата Верховної Ради Павла Мовчана.

"Цей з'їзд знаменний тим, що ми починаємо нове життя, сповнені нових надій і переконані, що формула, виголошена на Майдані, - "Україні – українську владу", наповнитья українським змістом", - зазначив у звітній доповіді лідер просвітян. Він наголосив, що сьогодні у "Просвіти" відкривається "нове дихання".

"Сьогодні ми підводимо певну риску, бо до цього були в опозиції і 15 років фактично оборонялися. Тепер же треба вирішувати ті проблеми, які накопичувалися впродовж років доби Кравчука-Кучми. Це потребує вже сьогодні виголошення того незаперечного тезису, що Конституція є найсвятіше, що стаття 10 про зміцнення і розвиток державної мови мусить бути реалізована в Законі і запроваджена в усіх сферах життя", - підкреслив П. Мовчан.

"Ми готові до конструктивної співпраці з урядом за умови, що політична воля уряду буде такою, якої вимагала нація: щоб українська культура, українська мова, українська церква, український інформаційний простір, всі українські пріоритети були в полі зору. І тут ми готові бути найщільнішими у співробітництві з усіма органами влади", - наголосив голова ВУТ "Просвіта".

Заступник голови ВУТ „Просвіта" член Головного проводу Конгресу Українських Націоналістів Микола Гук у своїй співдоповіді піддав різкій критиці космополітизм урядовців, їхнє небажання відстоювати українські національні цінності та опиратися в кадровій політиці на патріотів. Делегати з'їзду гучними оплесками підтримали його пропозицію на наступних парламентських виборах голосувати за українських націоналістів.

У прийнятій з'їздом заяві "Про стан та функціонування української мови в Україні" говориться, що просвітяни обурені нещодавніми заявами секретаря РНБО Петра Порошенка, який одним із основних своїх завдань бачить захист російської мови, а також проектом Указу "Про захист прав громадян на використання російської мови та мов інших національностей України", в якому грубо порушуються права етнічних українців.

Делегати VII з'їзду Всеукраїнського товариства "Просвіта" звернулися до Президента України з проханням створити консультативно-дорадчу раду з питань мовної політики, підзвітну Президентові України, а також до Кабінету Міністрів з вимогою розробити й внести на розгляд Верховної Ради проект "Конституції державної мовної політики" та проект загальнодержавної Програми розвитку, функціонування та дослідження української мови на 2006-2012 роки.

Конгрес-інформ

нація і держава
26.04 – 2.05. 2005 р.

ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ ДЕТЕКТИВ

Юрій Краснощок

ЛІДЕРА ЗНАЙТИ І ЗНИЩИТИ!

Розділ восьмий

ТАЄМНИЦЯ ПОЛЮВАННЯ НА „ВОВКА”

Мовчу...
І в ніч оцю несамовиту
Пера у руки не беру...
О, скільки можна
на задвірках жити,
Яки пес, коли несуть труну?!
О, скільки можна все
про те ж спочатку,
Про свій народ, про себе,
про усіх?
Змилосердься,
мій небесний батьку,
Зніми мій біль,
верни щасливий сміх!...

Цей вірш написала Марта Гай (Галина Голояд), зв'язкова командувача Української Повстанської Армії генерал-хорунжого Романа Шухевича. Чи не про його трагічну загибель цей вірш соратниці по боротьбі?

...Марта увійшла у Львів вранці, дочекавшись, коли селяни їхатимуть і йтимуть на базар, аби прослизнути військові патрулі, що стояли на околицях міста. За попереднього домовленістю, вона мала зустрітися із зв'язковою провідника ОУН на Україні командувача УПА Романа Шухевича неподалік собору Єлизавети, на лавочці. Сівши, вона відчула страшенну втому, ноги гуділи від болю - дорога була далекою і нелегкою. Де можливо, під'їжджала попутним транспортом, з дядьком на возі чи на газоні водія-калимщика, а решта - пішки. На якусь мить розслабилася, випростала задубілі ноги і заплющила очі. Вона перебирала в пам'яті все, що їй велів передати Шухевичу провідник Полтава - керівник ОУН Закарпатського краю і командир загонів УПА. А ще були інструкції, як себе поводити, коли її схоплять кагебісти.

Записати їй не дозволили ні слова, все мала передати на словах або забрати відомості з собою в могилу.

У роздумах її пильність на якийсь час послабла. Сидячи на лавочці біля собору Єлизавети, вона ще не знала, що Тараса Чупринки, на зустріч з яким вона йшла, вже немає, що провідник ОУН на Україні Роман Шухевич, вистежений спецгрупою МДБ, в нерівному бою загинув. Поринувши в думки, Марта не відчула небезпеки...

Ось як вона розповідала про свій арешт: „Я сіла почекати, бо година зустрічі ще не прийшла, повернулась плечима до вулиці. Кагебісти підкралися безшумно по піску і рванули з-заду за руки так, що пістоля випала з руки. “Марта, Маруся, - сказав мені офіцер-кавказець в машині, - я тебя долго іскал!” Що ж, сказала я йому у відповідь, тепер дістанете ще одну зірку. Так я опинилася на Лонцького (резиденція МДБ-КДБ у Львові - авт.)”

Міністерство державної безпеки УРСР завело слідчу справу на підсудну Галину Голояд (псевдо Марта Гай), активну діячку ОУН і УПА, зв'язкову голови проводу на Закарпатті Ореста Полтави. Її звинуватили в антирадянській діяльності й збройній боротьбі проти радянської влади в складі “банд Бандери”. Справа констатувала, що Галина Голояд народилася у Львові 1923 р. в сім'ї українця-робітника з націоналістичними поглядами. Навчаючись у школі, стала членом націоналістичної юнацької організацій ОУН. Потім працювала в жіночій мережі націоналістів. Вийшла заміж за активного діяча

Марта Гай

ОУН Мирона Голояда. Особисто Романом Шухевичем, командиром УПА, була направлена в Карпати для антирадянської діяльності в складі загону провідника Ореста Полтави. Займалася пропагандистською антирадянською діяльністю в підпільних виданнях ОУН, де пропагувала ідеї українського націоналізму. Виконувала оперативні завдання керівництва ОУН і особисто командира УПА Романа Шухевича та інших командирів націоналістичного підпілля - Тершаківця та Полтави. Нагороджена Срібним хрестом заслуги ОУН. До радянської влади налаштована вороже, переконана патріотка вільної України, затятий ворог КПРС і Радянської держави...

І ось її вирок: іменем Союзу Радянських Соціалістичних Республік Галину Омелянівну Голояд (Марту Гай) за ворожу антирадянську діяльність та збройні виступи проти радянської влади в складі націоналістичних „банд Бандери” засудити на 25 років ув'язнення в особливих закритих таборах, без права оскарження.

Про загибель свого командира-командувача УПА Романа Шухевича Марта Гай дізнається вже у в'язниці з тюремної пошти.

НКВС, а потім МДБ СРСР безперервно полювало за генерал-хорунжим Романом Шухевичем, більше відомим в народі як Тарас Чупринка. Ось що стає відомо з його дос'є на Луб'янці.

З 1943 до 1950 р. Шухевич очолював бандерівське підпілля на Україні. Цей чоловік був надзвичайно хороброю людиною і мав досвід конспіративної роботи, що дозволило йому ще через шість років після відступу німців займатись активною підривною діяльністю. В той час, коли його розшукували на Львівщині, де УПА користувалася великою підтримкою населення, він знаходився в кардіологічному санаторії на березі Чорного моря під Одесою. Потім органам стало відомо, що він об'явився у Львові, де зустрівся з деякими відомими діячами культури і навіть поклав вінок від свого імені на похороні одного з них. Його ризикований жест викликав розмови в місті, і агент НКВД, колишня актриса театру «Березіль» в Харкові, підтвердила присутність Шухевича в районі Львова...

Після цієї інформації міністерство державної безпеки СРСР розгорнуло широкомасштабну акцію, яку очолив начальник бюро МДБ №1 генерал-лейтенант служби безпеки П. Судоплатов. Це бюро насправді було спецслужбою розвідки і диверсій МДБ. Цей затятий енкаведист, який сичав ненавистю до українського народу, на совісті якого були смерті Коновальця, Шумського, Ромжі та інших українських патріотів, тепер спрямував всю свою службу на знищення Романа Шухевича. Ось що він свідчить: «...До аеропорту я прибув разом з Ейтінгоном, який супроводжував мене (заступник Судоплатова — авт.). Тут на нас чекав генерал-лейтенант Селівановський, заступник Абакумова. Лише коли ми підлетіли до Києва, він сказав: кінцева мета нашого маршруту — Львів. Однак густий туман завадив літаку приземлитись у Львові, і ви повернулися до Києва, звідкіля ми до Львова поїхали поїздом.

...Разом з Лебедем, в минулому відомим діячем ОУН (провокатор - авт.), ми поїхали в глухе село на Львівщині. Там розшукали родичів Лебедя - двоє його племінників „керували” місцевою бандитською групою. У Львові я залишався ще півроку - розв'язка хоч і була неминучою, але, як часто в житті буває, сталася несподівано. Шухевич занадто покладався на свої зв'язки військового часу і тому послабив пильність... На той час нам вдалося перетягнути на свій бік і зв'язкового Шухевича, гравця місцевої футбольної команди «Динамо»... Шухевич між тим зробив ще одну фатальну помилку. Коли в будинок, де він жив зі своєю охоронницею Дариною Гусяк, зайшов міліціонер для звичайної перевірки документів, нерви його не витримали, і він його застрелив. А всі троє — він сам, Дарина і її мати — втекли. Пошуки привели нашу оперативну групу в далеке село, де ми знайшли тільки матір Дарини. Шухевича там не було, але присутність цієї жінки вказувала на те, що він переховується недалеко. Наша група, яка мала захопити Шухевича, розмістилася в будинку, де жила мати Дарини. Невдовзі туди приїхала молода симпатична студентка-медичка зі Львова, племінниця Дарини. Вона приїхала побачитися з рідними і виступити, як вона нам розповіла, за дорученням інстит-

Дарія Гусяк

утського комітету комсомолу, з бесідами про шкоду націоналізму. Під час нашої дружньої розмови (я представився новим заступником голови райвиконкому) на моє обережне запитання, де перебуває її тітка, дівчина відповіла, що вона живе в гуртожитку її інституту і час від часу навідується до Лісної академії, куди збирається невдовзі вступати.

Група зовнішнього стеження швидко встановила, до якої «академії» ходить Дарина. Вона здійснювала регулярні поїздки в село під Львовом, де годинами затримувалася в кооперативній крамниці. І ми дійшли висновку, що там в цей час буває і Шухевич. Та на жаль, молоді офіцери, що проводили стеження в березні 1950 року, були недосвідченими і для прикриття почали до неї залицятися. Коли лейтенант простягнув Дарині руку і сказав українською мовою, що хотів би познайомитися ближче з такою чарівною жінкою, вона, відчувши пастку, вихопила пістолет і застрелила його впритул. Дарину ми надійно ізолювали, а я і генерал Дроздов та двадцять оперативників оточили сільпо, щоб блокувати можливість втечі Шухевича. Дроздов крикнув Шухевичу, щоб той склав зброю, — і йому буде гарантоване життя. Але у відповідь застрочив автомат Шухевича, і він спробував прорватися через кільце оточення, кинувши з укриття дві гранати. Зав'язалась перестрілка, внаслідок якої Шухевич загинув”...

Операцію знищення Шухевича розробляли не у Львові. Керував усіма оперативними заходами представник Москви Нікітін. Загальний контроль здійснював керівник відділу спеціальних (терористичних) операцій МДБ СРСР Судоплатов.

Ще 1944 р. у штаб УПА (за свідченням колишнього офіцера МДБ СРСР) ввели жінку-агента на ім'я Марія, і вона весь час перебувала в колі Шухевича. До речі, служба безпеки УПА відчувала небезпеку, підшукувала нові конспіративні квартири, їх для командувача підбирали досить ретельно. Три квартири були на теперішній вулиці Личаківській, біля дріжджового заводу та поруч з кафе «Під горою». Всі ці квартири знала агент МДБ Марія. Вона не знала тільки однієї квартири в Брюховичах, біля залізничної станції.

Шухевич здогадувався, як свідчить колишній офіцер МДБ, що в його оточенні є агенти МДБ, тому мав двох двійників - схожих на нього людей, які збивали радянську службу безпеки зі сліду.

Свідчення офіцера МДБ розбігаються зі свідченнями Судоплатова. Він про агента Марію не згадує, а більше акцентує чомусь увагу на Дарині Гусяк.

Анонімний свідок, який дав відомості кореспонденту газети «Експрес» про арешт Шухевича, навпаки дає відомості про агента Марію, яку Судоплатов не став називати, аби не розтаємничити свого агента. Але цю деталь офіцер МДБ розкрив. Ось що він засвідчив: «Конспіративну квартиру в Білогорщі емдебісти знали. 5 березня 1950 року агент Марія повинна була о шостій ранку підсипати Шухевичу в каву сильного снодійного. Сплячого головнокомандувача мали живим привезти з ескортом автоматників на вулицю Дзержинського у Львові».

Марія, за свідченням офіцера МДБ, завдання виконала, всипала велику дозу снодійного, але Шухевич тієї кави не випив. Коли емдебісти прийшли брати сонного Шухевича, генерал зустрів їх вогнем автомата.

Згідно з оперативною справою на Романа Шухевича, агент Марія була не місцевою, удавала себе переселенкою з Польщі. Насправді вона була полькою і перейшла як агент дефензиви до НКВС. Це була молода симпатична жінка.

Роману Шухевичу, до речі, аби створити йому негативний імідж, дали прізвисько «Вовк». Для ліквідації командуючого УПА був розроблений «план чекістсько-військової операції із захоплення або ж ліквідації «Вовка». Цим планом передбачалося:

«На світанку 5 березня 1950 р.:

а) зібрати всі наявні у м. Львові оперативні резерви: 62 стрілецьку дивізію внутрішніх військ;

б) ввести по тривозі в операцію військові частини, що дислокуються у Львівській області, та задіяти прикордонні війська...”

Отже, для захоплення командарма Шухевича було задіяно кілька дивізій Червоної армії, а солдатам вбивали в голови, що вони ловлять страшного, аморального маньяка-злочинця, який зі своєю бандою вбиває мирних людей.

Свідчення генерала КДБ Павла Судоплатова щодо загибелі Романа Шухевича, мене не задовольнило. Воно було плутаним і не зовсім зрозумілим. Чи він забув ті події (адже писав свою книжку через майже п'ятдесят років), чи не хотів розкривати таємниці КДБ - зараз важко сказати, бо він вже помер, і ніяких уточнень вже зробити не зможе.

Продовження. Далі буде

ДО 85-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ СЛАВИ СТЕЦЬКО

Слава Стецько

“...ХАЙ ЗАБУДЕТЬСЯ МОЄ ІМ’Я, АЛЕ ХАЙ ЖИВЕ ВІЧНО УКРАЇНА”

АВТОБІОГРАФІЧНИЙ НАРИС

Західною Україною котилася хвиля арештів. Не встигли ми отямитися від польських репресій, не забарилися большевицькі. Заарештовували дуже багато студентів тоді, як був процес “59”. Це був уже спротив большевикам - не збройний, але відчутний: друкувалися і роздавалися антирадянські матеріали, проводилася агітація. НКВД робило обшуки, знаходило ту літературу. На той час у вищих школах навчалися багато східнячок, ми їх відкритою душею прийняли до себе, обійняли. Та саме серед них енкаведисти знаходили собі сексотів, що “сипали” всіх, хто був невдоволений “совєтами”. Вони, може, й не були якимись там агентками, радше робили вигляд українських патріоток, але зі страху писали зізнання - хто і про що говорить.

Заки народ переконався, що треба діяти з підпілля, то досить масово були відтворені таємні групи. Чим більше наближався конфлікт з німцями, тим більше утворювалося таких груп. Мій колега - вчитель з Юшківців, який був членом ОУН, часто збирав увечері в школі своїх товаришів з найближчих населених пунктів (Юшківці розташовуються між Бібркою і Ходоровом), і там вони щось обговорювали, чистили зброю, а оскільки школа складалася з кількох кімнат, то вони там і ночували. Якось звідти долинули постріли, а школа ж стояла на горбочку, довкола - хати, все чути. І тоді ми вирішили, що треба тікати. Я пішла до своїх Дев’ятників. Хтось із провідників запропонував самій вирішувати, чи я хочу йти в підпілля, чи лишатимусь легалізованою. Пам’ятаю, як лежала в житі й думала, що робити. І вирішила йти в підпілля.

Не гаючи часу, ми почали збирати молодь. Це було сорок першого року, якихось два-три тижні перед тридцятим червня. Наша група вже налічувала близько сотні людей зорганізованих підпільників, переважно двадцяти-тридцяти років, лише один такий Маляр був старший, десь сорока років, а решта - молодь. Наш провід регулярно діставав листи з-за кордону, і один раз прийшла інструкція, в якій зазначалося, що німцям вірити не слід, що вони видаватимуться нашими приятелями, але віри їм нема, бо вони проти самостійності України.

Ми вже знали, що скоро війна, але на цей випадок організація знала, що робити.

І ось 22 червня 1941 року німці переходять кордон із Совєтським Союзом. Війна.

Наша група постійно пересувається тереном, влаштовуючи вечорами по селах гутірки з місцевим населенням про необхідність боротьби за незалежність. Пам’ятаю, як в одному селі мене поставили на пеньок, щоби я з нього промовляла до селян. І я так гостро, бадьоро говорила, не знаю, звідки те все в мене бралося. Ночували, як правило, в лісі, а вночі було трохи зимно, так хлопці зв’язували докупи кущики, гілки з дерев, підкладали свої жакети -“маринарки”, і я на тому спала. Звичайно, що ніяких вигод у тому житті не було, як і не було жодного домашнього скарбу, не мала ж за собою тягнути ще корову з телям. Так ми й ходили, ведучи свою пропагандистську акцію…

Минаючи Ходорів, наша група рухалася дорогою на Бібрку. Перед тим ми одержали такий наказ від провідника. Існував гурт людей, які нами керували, - то мусив бути окружний або обласний провід. Знаю, що з тих людей тепер живе в Америці Фіцик, - тоді він був військовим референтом, його псевдо “Морський”. Я до складу керівництва, звісно, тоді не належала… Поки дісталися Бібрки, постійно спостерігали мертві тіла вздовж дороги. Треба сказати, що нам суворо було наказано, поміж іншим, підтримувати порядок, не допускати грабежів, чого ми в свою чергу вимагали від людей. Так, були повідкривані всі крамниці, а ми їх зачиняли, ставили охорону, аби не було мародерства. Самі пили гіркий чай, а в тих магазинах було повно цукру, але ми нікому не дозволили брати чужий крам, навіть доторкнутися. Також ми знали, що німці ловлять жидів (до речі, нам тоді і на думку не спадало, що звичайне для всіх слов’янських та балтійських мов слово “жид” скоро заборонятимуть уживати українцям як ніби образливе), нам про це розповідали раніше, і ми дуже наказували нашим людям, щоби вони, не дай Боже, не долучалися до антисемітських акцій.

У Бібрці наша група відразу ж зайняла декілька будинків у центрі, які були покинуті червоними, в одному з них розташувався обласний провід і там було наше бюро. Там мала кімнатку для ночівлі і я, а ще в одній - темній - кімнаті ми переховували єврейську родину, яка не встигла втекти. Добре пам’ятаю високу, з довгими чорними косами дівчину на ім’я Клявдія, але зараз важко згадати їхнє прізвище. На жаль, так і не знаю, що потім з ними сталося, бо сама мусила втікати до Львова.

Десь числа 28 червня ми почали творити в Бібрці місцеву адміністрацію, у складі якої мені приділили посаду культосвітнього референта. А 30-го у Львові проголошено незалежність України, відтворено Українську державу. Вирішуємо зібрати людей, щоби оголосити цей акт, у неділю, бо тоді були буденні дні. І ось через пару діб, першої неділі після 30 червня, проголошуємо незалежність України в Бібрці. Спочатку на цвинтарі відбуваємо церковну відправу, молебень на честь загиблих героїв. А після пошанування простуємо до приміщення “Соколу”. Головним промовцем на святковому зібранні був Дівнич. Крім нього, пам’ятаю там з наших людей Грицина, Козакевича, ще двох націоналістів. Тоді Дівнич гарно виголосив дуже високої якості доповідь, наводив багато цитат, - народ сприйняв її дуже тепло, але моя промова здобула просто бурхливу реакцію. Я зробила акцент на тому, що це - наша земля, це нам облаштовувати власне життя, ми все тут організували не для того, щоби німці нами командували. І взагалі був настрій такий антинімецький. Тепер не згадаю, що там ще казала, бо в такому захоплені була від своєї промови, що все, крім власних відчуттів, пішло в забуття, так гарно, душевно люди прийняли мене. Отакий мене охопив „егоцентризм”.

І починається моє мандрівне життя, весь час у дорозі: дали якусь бричку (ми тоді їздили лише фірами, кіньми), і я об’їжджаю села. Десь відкриваю “Просвіту”, ще десь - школу. Кожен з нас мав купу роботи. Я в батьків не була два роки, поки врядували большевики, а додому, в Романівку, їхати й не збираюся, бо нема часу, бо ж Україну будуємо! Усе належить нам - сонце, небо, земля, ліси! Все - наше! Як ми можемо їхати на села до батьків? Ні, то не можна!.. А люди вже переказують: батьки переживають, що я навіть не показалася вдома. Довелося з’їздити котрогось дня. Відвідала - і знову до роботи.

Так триває декілька тижнів. Аж ось на початку вересня, на Бабине літо (вже кукурудза була), до мене приходить якась людина від Організації: “Втікайте, бо німці мають вас нині арештувати…” А я в цей час мила голову, і так, з мокрою головою, пішла на городи, щоб ніхто не бачив. Власне, ми вже знали, що по Галичині почалися арешти націоналістів, тепер уже німцями. Знали, бо перед тим їздили мотоциклем з Бібрки до Львова на розмову до Івана Климова - “Легенди”. “Легенда” тоді з розмахом узявся за організацію революційної армії, всюди відозви понаписував… І от ми їхали до нього, на мотоциклі - синьо-жовтий прапорець, і біля Рогачки перед Львовом нас зупинив німецький пост, що контролював рух - в’їзд і виїзд з міста. Підійшов німець у військовій формі, хто він там був - есесівець чи гестапівець, щось нас запитував, а потім витяг наш прапорець, переломив об коліно та засунув собі за халяву (німці дуже люблять чистоту і не засмічують доріг). Я тоді собі подумала: “Ось так виглядає ставлення німців до України!” Нас хоч і повідомляли раніше, що нічого доброго від них не чекати, але ми досі нічого такого не відчували, діяли майже легально.

Провід не мав, на мій погляд, сподівань на німців. Коли ми ще були в підпіллі, вже існували маленькі групки, які виступали зі зброєю. Пам’ятаю, що одного дня мене викликав окружний провідник і питав моєї думки, чи маємо йти у військові відділи, чи ні - таке тоді проводилося опитування, гейби своєрідне голосування: як народ до цього поставиться. Я була за те, щоби взяти в руки зброю. Очевидно, що ми майже всі розуміли, наскільки потрібні збройні сили…

Повернемося до нашого візиту до “Легенди”. Відпустив нас той контролер, і ми в’їхали у Львів. А місто ж велике, то й ми замість нашого бюра спочатку потрапили не туди. Видно, хтось підказав, що ось поруч є якийсь націоналістичний центр. Тоді ж усе було напіввідкрите: після стількох років суворої конспірації люди подумали, що німці підтримуватимуть ОУН або бодай не арештовуватимуть її членів. Багато повиходили на поверхню, повідкривали контори, навіть такі білі візитівки на двері чіпляли, що тут урядує така ОУН, а тут - така. Пару місяців була така деконспірація, а тоді відразу - наказ: все розповісти, познімати всі вивіски і йти в підпілля…

Ми дісталися вказаного місця, - звідти вийшли люди, чемно почали нас запрошувати до середини. Але я носом почула, що то є мельниківці, і ми зорієнтувалися: “Ні-ні, дякуємо, нам треба їхати в інше місце”. Такий серйозний був поділ, хоча спочатку злоби не було поміж організаціями. Вона з’явилася пізніше, коли німці були вже довший час і сильно тиснули на мельниківців, щоб ті розконспіровували наших людей…

Трохи пізніше ми таки знайшли “Легенду”…

Літературний запис здійснив Дмитро Куделя

Початок у №13,14,15.
Далі буде

Календар українського націоналіста

26 квітня 1945 р. – Україна (УРСР) увійшла в ООН як член-засновник.
26 квітня 1986 р. – День Чорнобильської трагедії.
27 квітня 1979 р. – у Львові за нез’ясованих обставин убито Володимира Івасюка, українського композитора.
27 квітня 1991 р. – створено Всеукраїнське Братство вояків УПА імені генерала Тараса Чупринки (Романа Шухевича).
28 квітня - Всесвітній день порідненних міст.
28 квітня 1915 р. – на горі Маківці відбулися переможні бої Січових Стрільців проти російських царських військ.
29 квітня 1648 р. – Богдана Хмельницького обрано гетьманом України.
1 травня - Світле Христове Воскресіння – Пасха. Великдень.
1 травня 1945 р. – народився Василь Зінкевич, український співак.

Видавець **Конгрес Українських Націоналістів**
Засновник **Степан Брацюнь**

Редакційна колегія **Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк**

Адреса редакції: **01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08**
e-mail: **nacija@mail333.com**
www.nacija.org.ua

Адреса видавця: **01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61**

Головний редактор **Микола Гук**

Реєстраційне свідоцтво:
Серія **КВ № 7970** видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.
Передплатний індекс: **09715**
Банківські реквізити: **СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку “Фінанси і кредит”, ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776**

Газету набрано і зверстано у комп’ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ВАТ “Видавництво “Київська правда”
Замовлення № 3832
Наклад 60000 примірників
Ціна договірна

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 26-65-57
Дніпропетровськ	Береза Юрій	(0562) 93-43-45
Донецьк	Олійник Марія	(0622) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(8-067) 410-52-42
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Ковальчук Григорій	(0522) 24-50-64
Київська обл.	Сахацький Олександр	(044) (297)27-5-70
Київ	Мохналь Михайло	(044) 228-63-89, 229-68-34
Луганськ	Кук Володимир	(0642) 95-59-78
Луцьк	Максимович Олег	(03322) 723935, 722142
Львів	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 29-07-90
Мукачеве	Гурзан Василь	(03131) 2-25-45
Одеса	Перегінчук Михайло	(0482) 731-00-78
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 22-20-26
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Манжела Борис	(0542) 63-15-36
Тернопіль	Ткач Володимир	(0352) 22-01-71
Харків	Дяків Богдан	(0577) 16-02-18
Херсон	Лушпінський Роман	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Баглій Борис	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

Пишіть! Дзвоніть! Приходьте! Підтримуйте!